

היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב בשיתוף מכון מודע למיינדפולנס, מדע וחברה והמעבדה
לחדשנות במדיה מתכבדים להזמיןכם

לכנס השנתי השלישי בנושא תפקודים ניהוליים: טיפולים חדשניים מבוססים מחקר, חינוך פסיכולוגיה וטכנולוגיה

יום חמישי, 5 בנובמבר 2015, בשעה 8:30

אולם PEB10, בניין איבצ'ר-טיומקין

קמפוס המרכז הבינתחומי, רחוב כנפי נשרים, הרצליה

הכנס יכלול הרצאות וסדנאות שיעסקו בתפקודים ניהוליים וטיפולים חדשניים
כולל התערבויות פרטניות, בית ספריות, טכנולוגיות ומיינדפולנס בארץ ובעולם

מרצה אורח

Prof. Mark Greenberg
Penn State University

בתכנית:

8:30 התכנסות

9:00 דברי פתיחה

פרופ' עירן הלפרין, דיקן בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

9:15 **תפקודים ניהוליים - מהם ולמה הם קשורים: הדגמה מתוך טיפול פסיכולוגי והתערבות בית ספרית**

ד"ר דפנה קופלמן-רובין, ראש היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב, בית ספר
ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה, הבינתחומי הרצליה; מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל

9:45 *Executive Function and its Role in Social & Emotional Learning Programs for Children**

Mark Greenberg, Ph.D., The Bennett Endowed Chair in Prevention Research in Penn State's College of Health and Human Development and he is the Founding Director of the Prevention Research Center for the Promotion of Human Development.

10:00 הפסקה

11:00 *Executive Function and Social & Emotional Learning: A 30 Year Case Study of the Efforts and Effects Of PATHS Curriculum**

Mark Greenberg, Ph.D., The Bennett Endowed Chair in Prevention Research in Penn State's College of Health and Human Development and he is the Founding Director of the Prevention Research Center for the Promotion of Human Development.

מנחה	סדנה
Dr. Christa Turksma & Prof. Mark Greenberg*	Nurturing Teacher Mindfulness to Create a Caring Classroom
ד"ר בטי שרייבר, סמינר הקיבוצים	ארגון ומיפוי חשיבה - סדנת התנסות בתוכנת מיפוי חשיבה לצורך ארגון מידע
הילה ארגינטרו, מרכז שניידר לרפואת ילדים	רגש, ויסות והתנהגות - שכלול מיומנויות ניהוליות באמצעות הפסיכותרפיה הבינאישית לילדים עם לקויות למידה וקשב
ד"ר נאוה בן נון ועמוס אבישר, מכון מודע למינדפולנס, מדע וחברה, המרכז הבינתחומי הרצליה	טעימות בתרגולי מינדפולנס מתוך תכנית מכון מודע למינדפולנס עם בני נוער בשילוב מחקרים מרתקים מחזית המדע
אפרת דביר וליאת בן אוריאל מעוז, היחידה ללקויות למידה וקשב, המרכז הבינתחומי הרצליה	כלים יישומיים מתוך תכנית אני יכול להצליח (א.י.ל) - תכנית פסיכופדגוגית מבוססת מחקר

13: 30 הפסקת צהריים

**במהלכה יוצגו הפרויקטים הטכנולוגיים TangiPlan , Kip , המשותפים למעבדה לחדשנות במדיה וליחידה ללקויות למידה והפרעות קשב

14: 30 **טכנולוגיה חדשנית לשירות המטפל - רובוט לעידוד שמירה על קשב ואובייקטים חכמים להתארגנות בוקר**

ד"ר אורן צוקרמן, מייסד ומנהל המעבדה לחדשנות במדיה, בית ספר סמי עופר לתקשורת, הבינתחומי הרצליה

15: 15 סיכום

ד"ר דפנה קופלמן-רובין, ראש היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב, בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה, הבינתחומי הרצליה; מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל

ההרשמה לכנס תתקיים מראש בלבד ובתשלום ותתאפשר עד לתאריך 2 בנובמבר 2015

להרשמה לחץ [כאן](#)

עלות ההשתתפות: 170 ₪, עבור סטודנטים/מתמחים/אזרחים וותיקים 120 ₪

מספר המקומות מוגבל, אנא הקדימו להירשם מראש

* לתשומת לבכם, הרצאותיו של Prof. Mark Greenberg יתקיימו בשפה האנגלית וללא תרגום סימולטני.

פרטים אודות היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב: www.ildadhd.idc.ac.il/

תקצירי הרצאות ומידע אודות מרצים

תפקודים ניהוליים: מהם ולמה הם קשורים: הדגמה מתוך טיפול פסיכולוגי והתערבות בית

ספרית | ד"ר דפנה קופלמן-רובין

ההרצאה תסקור את הקשר שבין תפקודים ניהוליים, תהליכי למידה וקשב, ותפקוד רגשי-חברתי, לאורך הילדות וההתבגרות. בהרצאה יושם דגש על מחקרי התערבות כמקור מידע ייחודי להבנת הקשר המורכב שבין תפקודים ניהוליים, פסיכופתולוגיה, למידה וקשב.

ד"ר דפנה קופלמן-רובין הינה ראש היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב בבית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי הרצליה. ד"ר קופלמן-רובין הקימה וניהלה את מרפאת לקויות למידה במרכז שניידר לרפואת ילדים בשנים 2002-2012. מחקרה עוסק בבחינת תרומתם של גורמי חוסן אישיים, משפחתיים ומערכתיים להתפתחות רגשית וחברתית של ילדים ומתבגרים עם לקויות למידה וקשב, ותרגום ידע זה לתכניות התערבות ומניעה פרטניות ומערכתיות.

Executive Function and Its Role in Social & Emotional Learning Programs for Children | Prof. Mark Greenberg

This talk will provide (1) basic understanding of the definition of executive functions as part of a larger frame of the development of self-regulation in childhood, (2) overview of research in the field of social and emotional learning (including mindfulness interventions) that have logic models that include EF and self-regulation and key agents of change, (3) discussion of the future of research and practice in school-based programs focused on social and EF promotion.

Executive Function and Social & Emotional Learning: A 30 Year Case Study of the Efforts and Effects of the PATHS® Curriculum Prof. Mark Greenberg

The PATHS® Curriculum is social-emotional learning model that places self-regulation and executive functions as a key agents of developmental change. This talk will present theory, research outcomes, and practice issues using this curriculum model with children that has accumulated in over 15 randomized trials in over 10 countries.

Mark Greenberg, Ph.D. holds The Bennett Endowed Chair in Prevention Research in Penn State's College of Health and Human Development and he is the Founding Director of the Prevention Research Center for the Promotion of Human Development. He one of the developers of the PATHS Curriculum, which is used in over 3000 schools worldwide. His the author of over 300 journal articles and book chapters on the development of well-being, learning and the effects of prevention efforts on children and families. He is a Board Member of the Collaborative for Academic, Social

and Emotional Learning (CASEL). One of his current interests is how to help nurture awareness and compassion in our society.

טכנולוגיה חדשנית לשירות המטפל - רובוט לעידוד שמירה על קשב ואובייקטים חכמים

להתארגנות בוקר | ד"ר אורן צוקרמן

המעבדה לחדשנות במדיה של ביה"ס לתקשורת במרכז הבינתחומי הרצליה עובדת בתהליך מחקר של תחום ה-HCI, Human Computer Interaction, המשלב בין טכנולוגיה, פסיכולוגיה, ותקשורת. התהליך משלב בין מחקר אתנוגרפי ופיתוח טכנולוגיה חדשה למחקר להערכת אפקטיביות ההתערבות הטכנולוגית בשטח. בהרצאה זו יתאר ד"ר אורן צוקרמן שני פרויקטים מחקריים הנערכים בשיתוף הפעולה בין המעבדה לחדשנות במדיה ליחידה ללקויות למידה והפרעות קשב. בפרויקט אחד נערך מחקר שמטרתו לסייע בשמירה על קשב, באמצעות רובוט. בפרויקט שני, נערך מחקר הבוחן יעילות של פרוטוטיפ טכנולוגי שמיועד לסייע בשיפור יכולות התארגנות בכלל, והתארגנות בוקר בפרט.

ד"ר אורן צוקרמן, ראש ההתמחות במדיה אינטראקטיבית ומייסד המעבדה לחדשנות במדיה בבית ספר סמי עופר לתקשורת במרכז הבינתחומי הרצליה הוא חוקר ומרצה בתחומי אינטראקציית אדם-מחשב, טכנולוגיות התערבות לשינוי התנהגות, וממשקים מוחשיים. ד"ר צוקרמן זכה בפרס "חלוץ טכנולוגי" של הועידה הכלכלית העולמית בדאבוס ב-2001, ב-2007 קיבל את הדוקטורט ממעבדת המדיה של MIT, וב-2012 את מענק "מרכז מצוינות בנושא חינוך וחברת המידע החדשה" ביחד עם קבוצת חוקרים בהובלת אוניברסיטת חיפה. כיום ד"ר צוקרמן מוביל פרויקטי מחקר בתחומי טכנולוגיה ושיקום, טכנולוגיה והפרעות קשב, חשיבה מדעית בחיי היומיום, ומרכז פעילות למען החברה עם ילדים ונוער בתחומי חשיבה יצירתית עם טכנולוגיה בסביבות למידה פורמליות ולא פורמליות.

תקצירי סדנאות ומידע אודות המרצים:

1. Nurturing Teacher Mindfulness to Create a Caring Classroom | Christa Turksma & Mark Greenberg

Teaching is a very stressful profession and recently there has been more awareness of the stresses faced by teachers. New approaches that focus on supporting teachers to better manage their stress and provide a more caring presence in the classroom have recently been developed. This workshop will give a brief overview and a sampling of skills from the CARE for Teachers Professional Development Program. CARE is a unique program designed to help teachers reduce stress and enliven their teaching by promoting awareness, presence, compassion, reflection, and inspiration – the inner resources they need to help students flourish, socially, emotionally, and academically.

The learning goals of the workshop are to:

- Understand the concept of mindfulness and how this supports the resilience of teachers
- Demonstrate how mindfulness practices improves the social and emotional competence of teachers and the climate of the classroom
- Experience and reflect on the effect of mindfulness practices as a participant

Christa Turksma, DRS is a child-clinical psychologist who received her training in The Netherlands. Before becoming a psychologist, she was a Kindergarten Teacher and Principal. Christa has worked on various research and intervention projects that improve the lives of teachers and children. Christa began providing PATHS Trainings in 1988 and has trained thousands of teachers in the US, Canada, The Netherlands, Northern Ireland, England, and Australia. Christa is an author and developer of the CARE (Cultivating Awareness and Resilience in Education) program for nurturing mindfulness in teachers. Christa is a certified trainer for the Mindful Parenting Program developed by Larissa Duncan and Doug Coatsworth at Penn State University. She now provides training in CARE as well as in The PATHS Curriculum. Christa is very interested in further developing mindfulness based programs for people in other stressful occupations.

2. ארגון ומיפוי חשיבה – סדנת התנסות בתוכנת מיפוי חשיבה, לצורך ארגון מידע | ד"ר בטי שרייבר

אנשים עם קושי בתפקודים ניהוליים מתקשים לעיתים קרובות לארגן את המידע "המתרוצץ" בראשם. קושי זה גורם לעיתים קרובות אף לקושי ב"אתחול" מטלות כתיבה. הסדנה תאפשר להבין את הקשיים המאפיינים תפקודים ניהוליים מההיבט של ארגון מחשבות וארגון מידע. בסדנה תערך היכרות והתנסות בתוכנת מיפוי חשיבה אשר מאפשרת למפות לקטגוריות מידע הנאסף באמצעות סיעור מוחות ובעקבות כך לאתחל משימות כתיבה. הסדנה תתקיים בחדר מחשבים.

ד"ר בטי שרייבר היא מרצה בסמינר הקיבוצים, במחלקה לחינוך מיוחד ובתואר השני בתכנית לטכנולוגיה בחינוך; מנחת סדנאות בתחום יישומים טכנולוגיים מתקדמים בהתמודדות עם תפקודים ניהוליים, הפרעות בקשב ובלמידה, באקדמיה ובעולם התעסוקה.

3. רגש, ויסות והתנהגות - שכלול מיומנויות ניהוליות באמצעות הפסיכותרפיה הבינאישית

ילדים עם לקויות למידה וקשב | הילה ארג'נטרו

הפסיכותרפיה הבינאישית בקרב תלמידים בעלי לקויות למידה, מניחה כי קיימים יחסים גומלין בין התמודדות עם למידה, מצב רגשי ויחסים בין אישיים. מודלים נורופסיכולוגיים אודות התנהגות מציעים, שתפקודים נורו קוגניטיביים אצל ילדים, משפיעים על יכולת וויסות הרגשות ועל תפקודו החברתי, הלימודי וההתנהגותי של הילד. בין היתר נמצא כי יכולות נורו קוגניטיביות, הכוללות מודעות עצמית, וויסות רגשי, תקשורת בין אישית יעילה, יכולת לפתרון בעיות והצבת מטרות, הינם רכיבים חשובים ביכולתם של ילדים להתמודד בהצלחה עם המטרות החברתיות של גילם. לעיתים קרובות ילדים ומתבגרים עם לקויות למידה וקשב, אינם שולטים ביכולות אלו באופן מספק והדבר פוגע בתפקודם ובהתקדמותם הלימודית. מטרת הטיפול הבינאישית לילדים עם לקויות למידה וקשב, היא לשפר את התמודדותם עם למידה, את מצב רוחם ואת יחסיהם עם אחרים משמעותיים, באמצעות שכלול מיומנויות אלו אצל אותם ילדים.

בסדנה, נסקור את הרקע התיאורטי של מודל ה-IPT-A-LD, תוך התייחסות למאפיינים הייחודיים של המודל והתאמתו לאוכלוסיית הילדים עם לקויות הלמידה והקשב, נלמד את עקרונות העבודה על פי המודל ואת האופן בו מיומנויות אלו משפיעות על תפקודו של הילד ועל תהליך העבודה עמו, וכן נלמד ונתרגל מספר כלים מעשיים בעבודה הטיפולית. המודל מפותח במסגרת מחקר המשותף למרכז הרפואי שניידר ולמרכז הבינתחומי בהרצליה, בהובלתן של ד"ר ענת קלומק ברונשטיין וד"ר דפנה קופלמן-רובין ובליווי פרופ' לורה מפסן, אוניברסיטת קולומביה, ניו יורק.

הילה ארג'נטרו, הינה מנהלת המרפאה ללקויות למידה וקשב במרפאה לפואה פסיכולוגית, במרכז הרפואי שניידר. הילה הינה פסיכולוגית חינוכית ומתמחה באבחון ובטיפול בילדים עם לקויות למידה וקשב. הילה לוקחת חלק בצוות מחקר וטיפול המשותף למרכז הרפואי שניידר והמרכז הבינתחומי בהרצליה, בהובלתן של ד"ר דפנה קופלמן-רובין וד"ר ענת קלומק ברונשטיין, העוסק בפיתוח מודלים טיפוליים מבוססי ראיות, לילדים עם לקויות למידה וקשב וקשיים לימודיים. בשנתיים האחרונות לקחה חלק בפיתוח ה-IPT-A-LD, פסיכותרפיה בינאישית לילדים עם לקויות למידה.

4. טעימות בתרגולי מיינדפולנס מתוך תכנית מכון מודע למיינדפולנס עם בני נוער

בשילוב מחקרים מרתקים מחזית המדע | ד"ר נאוה לויט בן נון ועמוס אבישר

תלמידים בבית ספר נדרשים למיומנויות קוגניטיביות גבוהות כגון ריכוז וניהול עצמי בסביבה עמוסת הסחות דעת. הם נדרשים למעברים מהירים בין מצבי שונים (למשל בין השעורים להפסקה) וכל זאת בנוסף למתחים הרגילים הנלווים לגיל ההתבגרות ברמה הרגשית והחברתית. היכולת להסתדר ואף להצליח בסביבה כזו קשורה באופן הדוק ליכולתם לכוון ולווסת את הקשב ואת המנגנונים המוחיים הקשורים לרגש וקוגניציה. אימון במודעות קשובה (מיינדפולנס) נועד להחזיר את המיומנויות האלו אל קדמת הבמה. בכך, המחקר מראה, הוא מקל על המתחים הפסיכולוגיים, משפר הישגים לימודיים ותורם ליצירת אווירה מיטיבה בכיתות.

סדנת ההיכרות כוללת טעימות בתרגולי מיינדפולנס מתוך תכנית מכון מודע למיינדפולנס עם בני נוער בשילוב מחקרים מרתקים מחזית המדע. השיחה מדגימה את הפוטנציאל שיש ללמידה על פעולת המוח ותרגול מיינדפולנס בטיפול איכותי חיובי והתמודדות עם הלחצים והקשיים של בני נוער בתוך בית הספר.

ד"ר נאוה לויט בן נון, מייסדת ומנהלת של מכון מודע למיינדפולנס, מדע וחברה ומנהלת מרכז סגול למוח ותודעה בבית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי הרצליה. מטרתה לרתום את הפוטנציאל של חקר המוח לטובת החברה, במיוחד בתחומי החינוך והבריאות. מחקריה עוסקים באיכויות מנטאליות חיוביות כגון עמידות מוחית, סנכרון בינאישי ומיינדפולנס.

עמוס אבישר, מנהל הפעילות בקהילה מכון מודע למיינדפולנס, מדע וחברה בבינתחומי הרצליה. בוגר תוכנית "חותם – הסבת אקדמאים מצטיינים להוראה" במסגרתה עבד כמורה לביולוגיה, מחנך כיתת מב"ר בתיכון. אבישר חוקר את הקשר בין מיינדפולנס לפדגוגיה במגמה לחקר האלטרנטיבות בחינוך באוניברסיטת חיפה ומתרגל מדיטציה מזה 8 שנים, מלמד ומפתח סדנאות וקורסים במיינדפולנס למורים ותלמידים בבתי ספר וכן בארגונים עסקיים וציבוריים.

5. תכנית אני יכול להצליח (א.י.ל) - תכנית פסיכופדגוגית מבוססת מחקר | אפרת דביר

הרבה מדובר על פסיכו-פדגוגיה וכולם מסכימים עם העקרונות, עם זאת, היישום מורכב ולא פשוט. תכנית א.י.ל פותחה על בסיס הידע המחקרי המוכיח כי קידום הצלחה לימודית אצל תלמידים קשור הן להקניית מיומנויות למידה והן להקניית מיומנויות בתחום הרגשי והבינאישי.

התכנית מבוססת מחקר והינה פרי שיתוף פעולה בין המרכז הבינתחומי הרצליה, מרכז שניידר לרפואת ילדים, המוסד לביטוח לאומי ומשרד החינוך. תכנית א.י.ל פועלת בחטיבת הביניים ובבית הספר היסודי.

במסגרת הסדנה יוצגו עקרונות התכנית ותתאפשר טעימה חווייתית ממספר כלים מתוך פרוטוקול התכנית אשר משלב היבטים לימודיים, חברתיים ורגשיים. בנוסף, יוצג בקצרה תהליך יישום והטמעת התכנית בבית הספר ויוצגו תוצאות המחקר. המשתתפים יעודדו לפתח דיון לגבי תרגום עקרונות הפסיכו-פדגוגיה לכלים יישומיים לחי היום יום בבית הספר.

אפרת דביר הינה פסיכולוגית חינוכית מומחית, המתמחה בתחום לקויות הלמידה. שימשה רכזת ליקויי למידה מחוזית במחוז חיפה והייתה חברה בוועדה הבינמקצועית ללקויות למידה מטעם הפסיכולוגיה הראשית של שפ"י. אפרת מנהלת ומרכזת פרויקטים שונים להתערבות בתחום לקויות הלמידה והקשב מטעם משרד החינוך. עוסקת באבחון וטיפול בילדים ומתבגרים עם לקויות למידה וקשב ומרצה בפני סיגלי הוראה. בשנת 2012 הצטרפה ליחידה ללקויות למידה וקשב במרכז הבינתחומי בהרצליה. במסגרת היחידה אפרת עובדת כמנהלת תהליך תכנית א.י.ל בחטי"ב וכמרכזת נושא ההכשרה.

ליאת בן אוריאל מעוז, בעלת תואר שני בלקויות למידה מאוניברסיטת חיפה. ליאת הינה מומחית ללקויות למידה, עוסקת באבחון וטיפול בילדים ומתבגרים עם לקויות למידה וקשב. בשנים 2008-2013 ליאת ניהלה מרכז למידה בתיכון טכנולוגי וב-2012 ליאת הצטרפה ליחידה ללקויות למידה והפרעות קשב במרכז הבינתחומי הרצליה. במסגרת היחידה ליאת עובדת כמנהלת תהליך תכנית א.י.ל בחטיבות ביניים ובבתי הספר היסודיים, הינה האחראית על פיתוח התכנים הדידקטיים בתכנית ומובילה את תהליך הפיתוח והכתיבה של פרוטוקול תכנית א.י.ל לבתי הספר היסודיים.

